

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Admiterea 2015 – noi valențe ale studiilor de masterat

În perioada 4 - 6 august 2015, în cadrul Academiei de Administrare Publică s-a desfășurat concursul de admitere la studii superioare de masterat, la care au participat peste 400 de candidați, un indicator cu mult superior față de anii precedenți. Este un interes vădit al unui număr tot mai mare de funcționari publici de a face studii de masterat la această instituție de elită, recunoscută de-a parte peste hotarele țării, anul trecut fiindu-i acordat, în cadrul reacreditării științifice, calificativul de organizație competitivă pe plan internațional (categoria B).

Aspiranții au candidat pentru 250 de locuri cu finanțare de la buget la studii de masterat de cercetare și profesionalizare cu frecvență la zi și cu frecvență redusă la specializările: *Teoria și practica administrării publice, Administrarea publică, Management, Drept constituțional și drept administrativ, Anticorupție, Relații internaționale, Managementul informațional în administrația publică.*

După cum a menționat în cadrul ședinței de totalizare a rezultatelor probelor de admitere, președintele Comisiei de Admitere, prim-prorectorul Academiei, Andrei GROZA, doctor, conferențiar

universitar, concursul a demonstrat buna pregătire a candidaților pentru susținerea examenelor, ceea ce semnifică un potențial avansat de pregătire a noilor cadre înalt profesionale pentru serviciul public al țării. Membrii Comisiei au analizat riguros rezultatele probelor de admitere și s-au pronunțat asupra candidaților pentru a fi înmatriculați la studii de masterat. Astfel, în baza ordinului semnat de prim-prorectorul Academiei, la studiile de cercetare și profesionalizare, învățământ cu frecvență cu durata de 2 ani, au fost înmatriculate 80 de persoane, iar la studiile de profesionalizare, învățământ cu frecvență redusă cu durata de 2,5 ani, – 170 de persoane.

Candidații la studii au fost delegați de către autoritățile administrației

informaționale etc., este complicat a dezvolta o afacere de succes.

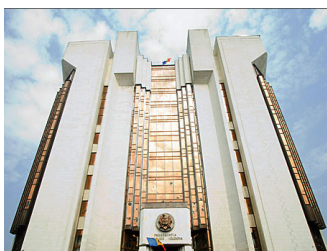
Buna desfășurare a concursului de admitere și de pregătire a candidaților pentru examene este și un rezultat al optimizării procedurilor organizatorice privind conlucrarea Academiei de Administrare Publică cu autoritățile publice de toate nivelurile privind selecția candidaților pentru studii de masterat. Urmează

ca aceste activități să fie perfecționate pentru un contingent tot mai bine pregătit la studii, ceea ce ar spori și gradul de pregătire a funcționarilor publici, care să se încadreze plenar în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova.

SUMAR

Admiterea 2015.....	1
Oficial.....	2
Opinii ale noilor masteranzi.....	3
Administrația publică locală.....	4,5
Absolvenții în istoria Academiei.....	6,7
Ne scriu cititorii noștri.....	8
Energie și biomasă.....	9
În lumea științei și tehnicii.....	10
Dura lex, sed lex.....	11
Diverse. MOARA Roșie: a fi sau nu a fi.....	12

Cooperare bioenergetică R. Moldova - Japonia

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a participat la o ceremonie de inaugurare a unei fabrici de producere a peletilor din biomasă, desfășurată la Institutul de Fitotehnie "Porumbeni" din satul Pașcani, raionul Criuleni. Proiectul a fost realizat cu sprijinul guvernului Japoniei, prin intermediul programului

de asistență pentru fermierii neprivilegiați, 2 KR.

Șeful statului a ținut un discurs la această manifestare, declarând, printre altele, că programul 2 KR, de la a cărui lansare s-au împlinit 15 ani, este unul dintre cele mai de succes și eficiente programe care s-au derulat în țara noastră.

„Acum 15 ani, într-o perioadă grea pentru agricultura noastră, am cumpărat, din fonduri, oferite cu generozitate de partenerii noștri niponi, tractoare, combine, stropitori, instalații pentru irigare, diverse alte utilaje agricole, cu ajutorul cărora agricultura noastră a fost repusă pe făgașul

performanței. Până în prezent Guvernul japonez a acordat finanțare, prin 11 granturi, în valoare totală de peste 37 de milioane de dolari”, a declarat președintele Timofti.

Referindu-se la fabrica de producere a peletilor din biomasă, șeful statului a spus că aceasta va asigura cu combustibil solid din biomasă 25 de grădinițe, gimnazii și licee care sunt dotate cu cazane moderne japoneze. „Pe lângă faptul că îmbunătățește condițiile de studiu, lucru și de trai în comunitățile rurale, acest proiect arată un lucru important, și anume că putem găsi soluții energetice alternative, chiar

mai ieftine și ecologice.”

Președintele Timofti i-a mulțumit Ambasadorului Extraordinar și Plenipotențiar al Japoniei în Republica Moldova cu sediul la Kiev (Ucraina), Excelenței Sale, Shigeki Sumi, pentru sprijinul oferit de Japonia țării noastre, și i-a înmănat o scrisoare de mulțumire, în acest sens, adresată Guvernului Japoniei.

La rândul său, ambasadorul Shigeki Sumi s-a declarat mulțumit de succesul proiectului 2 KR și a declarat că Japonia va rămâne un partener fidel al Republicii Moldova și va susține proiectele eficiente și investițiile în țara noastră.

OMS susține sistemul de sănătate al R. Moldova

Deputații Comisiei protecție socială, sănătate și familie a Parlamentului Republicii Moldova au adresat Reprezentantului Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), Jarno Habicht, un mesaj prilejuit de încheierea misiunii sale în țara noastră. În mesaj, deputații își

exprimă înalte considerațiuni și mulțumiri pentru activitatea prodigioasă desfășurată de Jarno Habicht în calitate de reprezentant al OMS în Moldova.

„Apreciam înalt contribuția biroului de țară al OMS, condus de către Dumneavoastră, precum și aportul personal adus în vederea consolidării sistemului național de sănătate și a îmbunătățirii sănătății publice din Republica Moldova”, se arată în scrisoarea deputaților Comisiei de profil. În special, legislatorii moldoveni remarcă preocupările deosebite din partea Biroului

OMS la Chișinău pe perioada mandatului lui Jarno Habicht pentru domenii precum:

- finanțarea sistemului de sănătate și acoperirea universală cu servicii medicale, calitatea serviciilor medicale;
- abordare modernă a sistemului de sănătate publică;
- controlul bolilor netransmisibile, inclusiv prin promovarea pachetului legislativ privind controlul tutunului;
- stabilirea dialogurilor periodice privind problemele majore în sănătate și a forumurilor anuale de sănătate;
- consolidarea capacităților

resurselor umane din domeniu etc.

„Avem speranța că proiectele și acțiunile inițiate de Dumneavoastră vor avea continuitate. Vă urăm succese frumoase în activitatea de Ambasador al Sănătății în următoarea misiune!”, se mai arată în mesajul semnat, în numele Comisiei Parlamentare de profil, de către Președintele acesteia, Oxana Domentii.

Amintim că Jarno Habicht a condus Biroul Organizației Mondiale a Sănătății în Republica Moldova din ianuarie 2011.

Întrevedere Valeriu Streleț – Jose-Luis Herrero

Primul-ministru, Valeriu Streleț, a avut o întrevedere cu Șeful Oficiului Consiliului Europei (CoE) în Republica Moldova, José-Luis Herrero. Oficialii au discutat despre perspectivele de colaborare pe diferite segmente, unde Guvernul Republicii Moldova are nevoie de

susținere din partea CoE. În special, părțile s-au referit la reforma justiției și combaterea corupției, reforma Procuraturii, situația din Autonomia găgăuză și cea din regiunea transnistreană.

Premierul Valeriu Streleț a apreciat înalt parteneriatul Republicii Moldova cu CoE și interesul cu care acesta monitorizează evoluțiile din țara noastră. „Sunt convins că relațiile între Moldova și CoE vor fi aprofundate. Avem un scop comun – continuarea parcursului european al Republicii Moldova

nu doar prin declarații, dar prin acțiuni concrete”, a menționat Primul-ministru.

În context, șeful Executivului a subliniat necesitatea actualizării Planului de Acțiuni (PA) privind implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. „Având în vedere întârzierile care au fost admise pe mai multe sectoare, trebuie să elaborăm și să aprobăm un nou PA în timpul cel mai apropiat. În acest sens, contăm pe înțelegerea și operativitatea partenerilor de dezvoltare în vederea setării și

lansării următoarelor proiecte din PA”, a spus Valeriu Streleț.

La rândul său, José Luis Herrero a reiterat disponibilitatea CoE de a sprijini cursul european al Republicii Moldova, de a oferi asistență și expertiză acolo unde este necesar. „Suntem deschiși pentru discuții și credem că vom avea, în continuare, un dialog eficient. Moldova este un exemplu pentru țările din cadrul Parteneriatului Estic și trebuie să vă mențineți poziția de lider”, a remarcat Șeful Oficiului CoE în Republica Moldova.

Opinii ale noilor masteranzi ai Academiei

Eduard MOCREAC,
șef de tură la compania
de securitate GSS,
specializarea
Management

- Am depus actele la Academia de Administrare Publică pentru a continua tradiția familială, fiindcă ambii mei părinți au făcut aici studii de masterat, iar mama Viorica, care este profesoară la Universitatea Agrară

de Stat, continuă cercetările tot aici, la Academie, făcând doctorantura. Dar nu numai tradiția din familie m-a motivat să aplic la această instituție de prestigiu pe plan național și internațional, dar însuși faptul că studiile de masterat în domeniul științelor administrative sunt necesare oriunde ai activa, ele îți deschid perspective bune de viitor fie în serviciul public, fie în sectorul privat. Este o mare bucurie pentru mine și pentru familia mea că am trecut cu brio concursul și mi-am văzut visul împlinit – de a face studii de masterat la una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din republică, Alma Mater a funcționarilor publici, ceea ce înseamnă deja pentru mine un viitor sigur, o carieră profesionistă și o viață împlinită.

Livia GAITUR,
specializarea Relații
internationale

- A fost un pic dificil susținerea examenului, dar a contat această decizie de a continua studiile de masterat la Academie pentru a progresa în domeniul relațiilor internaționale.

Momentul așteptării examenului a fost unul nerăbdător, căci mi-am dorit foarte mult să devin masterandă la Academia de Administrare Publică, o instituție de prestigiu și de elită în sistemul învățământului superior din țară, unde profesionalismul și cumsecădenia deosebită a profesorilor ne vor forma plusvaloarea fiecăruia dintre noi pentru un serviciu de calitate întru binele societății.

Am așteptat cu nerăbdare totalurile concursului. Și iată-mă cu visul împlinit. Sunt în al nouălea cer de fericire și de pe acum încep să-mi conturez bine planurile de viitor.

- M-am simțit foarte bine la examen, nici nu m-am așteptat să avem parte de subiecte, chiar foarte interesante, care m-au intrigat să le studiez și să mă simt liber în timpul susținerii. Atunci când îți dorești ceva acea emoție trebuie să dispară, căci cel mai mult contează scopul și principiile pe care le ai. Mulțumim profesorilor Academiei care știu să te convingă că totul e posibil și că poți reuși. Abia aștept să cunosc materia de predare pentru a-mi îmbogăți în continuare capacitățile mele pentru a deveni un adevărat profesionist în serviciul public. Acum, că mă văd în rândurile celor înmatriculați la studii de masterat la Academie mă gândesc că acele principii au rostul lor și le voi urma mai departe. A demonstrat-o

Nicolae BARBĂSCUMPĂ,
specializarea Drept
constituțional și drept
administrativ

deja examenul de admitere ceea ce mă întărește în convingerea că am făcut alegerea corectă voi merge pe calea cea dreaptă pentru a fi de folos societății, țării.

Ana BELINSCHI,
specializarea
Administrarea publică

- Nu am întâlnit dificultăți căci am finisat recent studiile de licență și încă am acel reflex care mă face să mă concentrez pentru răspunsuri clare și la temă. Pentru mine examenul a fost

ușor, deoarece întrebările au fost formulate concis și coerent, ceea ce pentru mine a contat foarte mult. Comisia a fost receptivă, fapt ce m-a susținut mult, într-un anumit fel, fiindcă din cauza emoțiilor uneori nu-mi formulat la direct gândurile, dar totuși am reușit. Așa cred eu, ceea ce am constatat și după amabilitatea cu care am fost tratată din partea profesorilor. Acum bucuria mea nu are margini că voi fi printre masteranzii Academiei de Administrare Publică, planuri ce mi le-am formulat încă fiind studentă la Universitatea de Stat. Așa că aștept cu nerăbdare începutul anului de studii pentru a mă încadra în procesul de formare profesionistă în domeniul științelor administrative.

- Am absolvit Universitatea Agrară de Stat, fiind licențiat în Silvicultură și Grădini Publice. Dar am hotărât să fac studiile de masterat la Academia de Administrare Publică, deoarece fiind student am aflat multe lucruri interesante despre această instituție de învățământ superior, de unicat, așa spune eu, unde poți acumula cunoștințe temeinice în domeniul științelor administrative. Și deoarece specialitatea mea fiind de interes public, am aplicat la Academie, la specializarea Management informațional în administrarea publică, deoarece în ziua de azi este important să poți opera cu calculatorul, cu datele informaționale. Vreau să-mi aduc contribuția la dezvoltarea satului meu de baștină, Șolcani, raionul Soroca, la amenajarea spațiilor verzi, ceea ce înseamnă un mediu ecologic sănătos. Aș putea spune

Ion CEBOTARI
specializarea Mana-
gement informațional în
administrarea publică

ca am învățat cu toată seriozitatea, căci dacă îți depui toată străduința și intuiția, sunt rezultate pe care le aștepti, ba chiar îmbucurătoare pentru mine. Dacă am trecut pragul acestui examen pot să zic ferm și încrezut că voi face față cerințelor.

- Am absolvit recent Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de drept. Și am hotărât să-mi continui fără întrerupere studiile la Academia de Administrare Publică, specializarea Anticorupție. Am ales această specializare deoarece corupția este un flagel care macină într-una societatea și au de suferit oamenii.

M-am pregătit în modul cel mai serios pentru examen, căci mi-am dorit cu adevărat să fiu un bun specialist în domeniu jurisprudenței, de a implementa toate actele care sunt în vigoare, un pas spre a convinge societatea să respecte Legea. Anticorupție e una dintre specialitățile care ar fi ca o prevenire, ca o soluționare a situației

Natalia BARBĂRASĂ,
specializarea Anticorupție

din Republica Moldova. Am așteptat cu nerăbdare rezultatele concursului și mă bucur mult că eforturile mele n-au fost în zadar. Sunt masterandă la Academie și mă mândresc mult cu această reușită a mea, iar studiile de masterat ne vor face mai buni în cadrul societății și vom avea un viitor prosper.

În pas cu știința administrației

Maria Galiț, primarul comunei Sărata Veche, raionul Fălești, este pe ultima sută de metri a studiilor la Academia de Administrare Publică, adică se pregătește acum pentru susținerea tezei de master *"Eficientizarea administrației publice: criterii de apreciere și factori de influență"*, conducător științific, Angela Popovici, doctor, conferențiar universitar. Paralel, a avut de trecut și un test de activitate în serviciul public în satul de baștină – alegerea primarului, funcție la care și-a înaintat candidatura pentru a treia oară consecutiv. Scrutin pe care-l câștigă cu majoritate absolută de voturi din primul tur.

„Fără îndoială, un factor important în realizarea acestui obiectiv, spune primăreasa, au constituit cunoștințele acumulate la Academia de Administrare Publică. Să luăm, de exemplu, comunicarea, un instrument util și necesar în activitatea noastră, deoarece trebuie să fim în permanentă comunicare cu comunitatea și la Academie ne-au instruit cum să aplicăm mai eficient acest mijloc de a fi mai aproape de oameni. Și ca rezultat, am lansat site-ul primăriei. Prin intermediul acestui site sunt transmise ultimele informații despre activitatea primăriei, instituției, ce are drept fundament al activității sale principiul transparenței și apărării drepturilor cetățenilor.

Fie că este vorba de evenimente culturale, proiecte educative, de turism, de sănătate, sau de dezvoltare socio-economică, urmărim ca acțiunile noastre să le cunoască toți, pentru a putea răspunde nevoilor tuturor locuitorilor satului. Și la lansarea site-ului i-am asigurat pe consăteni că sugestiile și mesajele lor vor ajuta administrația primăriei să le cunoască mai bine doleanțele pentru realizarea lor.

Ceea ce, într-adevăr, a sporit cu mult eficiența activității noastre, site-ul devenind, în scurt timp, foarte popular în sat, o punte sigură de legătură cu comunitatea. Studiile la

Maria Galiț, primarul satului Sărata Veche, Fălești

Academie mi-au aprofundat cunoștințele în domeniul jurisprudenței, managementului informațional, în alte domenii ale științei administrației care mi-au schimbat, în mare măsură, modul de a gândi și de a acționa, conform standardelor moderne ale științei administrației.

Realizările tot mai evidente în funcția de primar al satului Sărata Veche i-au întărit viziunile sale și vocația de a fi în serviciul comunității. Băstinașă din acest sat, după absolvirea Universității de Stat din Tiraspol, cu sediul la Chișinău, facultatea fizică și matematică, este repartizată la Catedra de fizică a Facultății de inginerie și management în electrotehnică a Universității Tehnice din Moldova. Aici a activat puțin timp, revenind apoi satul natal, unde se angajează la primărie în calitate de operator la calculatoare, de aici pornind, modest dar hotărât, pe calea serviciului public. A mai îndeplinit funcțiile de perceptor fiscal, apoi de secretar al Consiliului local, ca în 2007, având deja o anumită experiență în administrarea locală, să candideze la funcția de primar. Era o provocare și pentru domnia sa, și pentru întreaga comună, deoarece comuna includea trei sate, Sărata Veche, Sărata Nouă și Hâtrești, toate împreună numărând peste 5000 de locuitori. Și acest lucru a încurajat-o de a aduce schimbarea

pe care și-a doreau consătenii, care i-au încredințat anume ei destinele localităților comunei. Și a pornit sigură pe drumul puțin cunoscut care avea să-i deschidă noi orizonturi. Pentru renovarea satelor comunei era necesar de elaborat și implementat mai multe

proiecte investiționale, ceea ce pune pe ordinea zilei a primăriei.

În perioada primelor două mandate au fost îndeplinite asemenea obiective, precum construcția unei porțiuni de drum cu o lungime de 1,4 km în asfalt, cu suportul financiar al IFAD-ului, și a unei porțiuni de 400m în asfalt din Fondul rutier, inaugurarea grădinițelor de copii în toate cele trei sate în localuri noi sau reconstruite capital și conectarea lor la apeduct și rețeaua de canalizare, reparația capitală a gimnaziilor din Sărata Veche și Sărata Nouă, extinderea rețelei de aprovizionare cu apă în satul Sărata Veche, reparația caselor de cultură în satele Hâtrești și Sărata Nouă, plantarea unui parc și amenajarea lui cu finanțare din partea Fondului Ecologic Național. La realizarea proiectelor enumerate primăria a fost susținută financiar de FISIM, IFAD, Fondul Rutier și Ambasada Germaniei.

Realizările sunt pe măsură, însă Maria Galiț este hotărâtă de a merge la studii de masterat la Academia de Administrare Publică.

Motivația de ce am dorit să fac studii la Academia de Administrare Publică a fost de a căpăta cât mai multe cunoștințe și abilități în domeniul administrării publice, pentru a cunoaște mai bine și a aplica în practică

managementul, tehnologiile informaționale, legislația de domeniu, fiindcă totul evoluează foarte accelerat și trebuie să fi mereu la curent cu tot ce e nou. Pentru a fi eficientă o administrație trebuie să facă față acestor schimbări pentru a nu dezamăgi cetățeanul și a-i presta servicii de calitate. Dar sunt conștientă și de faptul că pentru a face o administrație bună trebuie să-ți creezi o echipă de specialiști competenți. Acesta a fost scopul elaborării tezei de master *"Eficientizarea administrației publice: criterii de apreciere și factori de influență"*. Îmi doresc foarte mult să reușim, să producem schimbări în administrație pentru a fi în unison cu schimbările generale din epoca în care trăim. Numai așa, după părerea mea, se vor atinge niște criterii de performanță, întru bunăstarea cetățenilor noștri", conchide dna Maria Galiț.

Au trecut alegerile și își continuă activitatea de implementare a noilor proiecte elaborate: aprovizionarea cu gaz a satelor Sărata Veche și Hâtrești, construcția rețelei de canalizare în satele Sărata Veche și Sărata Nouă, crearea întreprinderii municipale „Menajacvaprim” pentru colectarea și sortarea deșeurilor menajere din toate cele trei sate. În plan social, se prevede organizarea odihnei de vară a copiilor în România, implementarea în parteneriat cu Compania CASMED a îngrijirii sociale și medicale la domiciliu a persoanelor cu dezabilități și în etate etc. Sunt și alte idei, care urmează să fie materializate tot prin proiecte, în care scop, în cadrul primăriei a fost formată o echipă de profesioniști specializați în domeniul elaborării și atragerii proiectelor investiționale.

Aplicând creator în practică știința administrației primarul Maria Galiț își dorește o comună dezvoltată, cu servicii de calitate și o infrastructură bine pusă la punct, comunități cu gânduri frumoase de viitor.

Vlad IONAȘCU

O primărie transparentă în interesul comunității

Interviu cu Ion PRUNICI, cel mai tânăr primar din republică, fiind ales în această funcție la vârsta de doar 25 de ani.

CORRESPONDENTUL:
Fiind atât de tânăr, ce v-a motivat să aplicați la funcția de primar al satului de baștină, Păulești?

Ion PRUNICI.: Dorința de a face ceva pentru satul în care m-am născut, dorința de schimba unele lucruri care, după părerea mea, nu merg foarte bine.

COR.: Ce ați putea face în plus pentru satul Păulești, comparativ cu precedenții primari?

I.P.: Abia am pornit pe aceasta cale și nu cred că e corect să mă compar cu cei ce au fost înaintea mea. Totuși, pentru început aș putea: realiza, în cel mai scurt timp, mai multe idei și proiecte reale care nu necesită costuri mari. Probabil, știți că localitatea noastră e una dintre cele mai mici din raionul Călărași, deci și mijloace avem mai puține. Dar planificăm să valorificăm la maximum posibilitățile noastre. Astfel, împreună cu echipa mea lucrăm asupra proiectelor majore, precum ar fi canalizarea și drumurile.

V-aș ruga să-mi adresați această întrebare peste patru ani, atunci vom putea trage linie și vom înțelege, dacă am adus un plus satului.

COR.: Care sunt cele mai relevante aptitudini ale D-voastră?

I.P.: Cred că, în primul rand, sunt un bun organiza-

tor. În scurta mea experiență de viață am reușit să organizez câteva competiții sportive, ultima fiind de hramul satului, când am reușit să readucem tradiția pierdută de ceva timp - organizarea competițiilor la trantă și la fotbal.

În virtutea studiilor pe care le-am făcut (Universitatea Tehnică din Moldova specialitatea inginer-constructor), cred că am o viziune spațială ce ar putea să mă ajute la elaborarea și implementarea proiectelor de infrastructură și amenajarea spațiilor.

COR.: Ce ați face pentru a vă îmbunătăți performanța? (Descrieți-mi o situație dificilă cu care v-ați confruntat).

I.P.: Pentru a-mi îmbunătăți performanța aș depune, în primul rand, efortul maxim mental și fizic pentru identificarea și rezolvarea sarcinilor în dependență de situație. Referitor la problemele, unde nu aș reuși de unul singur, aș apela fără nici o ezitare la persoanele mai competente și mai experimentate decât mine, și nu văd aici nici o rușine în a o face, pentru că experiența de viață vine cu timpul.

Acum dacă ar fi să vă dau un exemplu din viața mea, mi-ar fi greu, sincer nu cred că situațiile complicate, cu care m-am confruntat până acum, ar fi relevante.

COR.: Care sunt lucrurile care vă plac cel mai puțin în cadrul unui colectiv?

I.P.: Aș vrea să vorbesc, în primul rand, despre lucrurile care îmi plac într-un colectiv și anume: comunicarea, cooperarea, schimbul de idei, împărtășesc întru totul

proverbul „Unde-i unul nu-i putere, unde-s doi puterea crește”. Așa ar fi, în viziunea mea, un colectiv ideal, dar, îmi dau seama, ca nu e mereu așa. Nu mi-ar placea dacă în colectivul, în care voi activa în următorii patru ani, s-ar isca certuri pentru lucruri mărunte, nu aș accepta lipsa de responsabilitate și lenea.

COR.: În ce domenii sau joburi ați mai activat?

I.P.: În familia mea, întotdeauna pe primul plan au fost studiile. Cu toate că sunt abea la început de cale, am reușit până acum să realizez câteva proiecte în domeniul amenajării spațiilor, am participat la organizarea diferitor competiții sportive cu scop caritabil și nu numai. În perioada studenției am început să lucrez într-o rețea importantă de cafenele din capitală, unde am activat până

când nu am decis de a candida pentru funcția de primar în Păulești.

COR.: Cum v-ați descrie personalitatea?

I.P.: Aș începe cu ceea ce nu-mi place cel mai mult, lauda și minciuna. De aceea, aș vrea să cred că sunt o persoană cinstită, curajoasă, energică și altruistă. Dar, desigur, e greu să te caracte-

rizezi singur, pentru a avea o idee cât mai obiectivă ar trebui întrebate alte persoane care mă cunosc.

COR.: Ce mesaj ați transmite sătenilor Dumneavoastră?

I.P.: Mesajul meu ar fi simplu. Primul lucru, pe care vreau să-l realizez, este o primărie cât mai transparentă, ca fiecare sătean să aibă acces la toată informația despre activitatea pe care o avem în primărie. Pentru rezolvarea oricărei probleme majore vreau participarea cât mai activă a tuturor localnicilor, să creem mica noastră Atena (Grecia Antică), în care fiecare punct de vedere al cetățeanului să fie luat în calcul. De asemenea, aș cere răbdare și înțelege din partea consătenilor pentru că nici „Roma nu a fost construită într-o zi”.

COR.: Vă dorim, ca primul D-voastră mandat să fie de bun augur, ca peste pa-

tru ani să realizăm un alt interviu în care să constatăm că rezultatele au întrecut așteptările și Păuleștii ar deveni un exemplu pentru alte localități.

I.P.: Vă mulțumim. Ne vom strădui ca această să devină realitate.

**Interviu realizat de
Luminița BOICIUC**

Mai aproape de oameni, de problemele lor

Revenire

- Probabil că, mă veți întreba care a fost motivul că am schimbat fotoliul de deputat în Parlament cu cel de președinte de raion, - începu primul discuția noastră președintele recent ales al raionului Ialoveni, Anatolie Dimitriu, după ce am făcut prezentările de rigoare și scopul acestei întrevăderi. - Că mi-au mai adresat și alții această întrebare.

- E firesc acest lucru, zic eu, și chiar intuia să vă adresez această întrebare.

- Vă pot răspunde simplă cum am lămurit și altora această situație. Fiind băștinăș din acest raion, din satul Zimbreni, în calitate de deputat în Parlament eram responsabil de raionul Ialoveni. Practic, mai în fiecare zi eram în vizită de lucru atât la Consiliul raional cât și în satele din raion. Așa că, eram la curent cu problemele de aici la nivel de raion și de localitate. Dar una este, când vii cu sfaturi și recomandări și cu totul alta e atunci, când te implici nemijlocit în soluționarea anumitor situații, a problemelor comunităților, a oamenilor. Cam aceasta a fost ideea generală și argumentul care m-au făcut să accept propunerea colegilor mei de a candida la funcția de președinte al raionului

Anatolie DIMITRIU, președinte al raionului Ialoveni

de vicepreședinte al raionului. Deci cunoșteam situația, cum s-ar spune, pe dinăuntru, și constatam că nu totul merge așa cum ar fi trebuit, și am luat decizia de a candida la funcția de președinte de raion, să fiu mai aproape de oameni, de problemele lor. A fost o decizie practică, poate chiar patriotică, dacă m-aș exprima într-un fel metaforic, fiindcă imi doresc ca raionul nostru să fie unul de frunte în republică, un model de dezvoltare durabilă, deoarece avem deja o bază în acest sens - raionul nostru fiind, după toate datele statistice, cel mai populat din republică. Cu atât mai mult, că mă cunosc bine cu toți primarii localităților raionului, având

A fost o nouă provocare în activitatea sa în serviciul public, fiind înaintat și susținut de majoritatea consilierilor raionali pentru ocuparea funcției de președinte al raionului Ialoveni. Astfel, a revenit la Consiliul raional Ialoveni, în fruntea raionului. Cu toate că era conștient de responsabilitatea pe care și-o asumă pentru raion, pentru bunăstarea oamenilor, care necesită o muncă asiduă timp de 4 ani.

Academia - un partener strategic

DL Anatolie Dimitriu își mai argumentează încrederea în forțele proprii de a realiza programul privind dezvoltarea strategică a raionului Ialoveni și prin cunoștințele acumulate la Academia de Administrare Publică, unde a făcut masteratul în perioada anilor 2011 - 2013, fiind absolvent al Institutului Național de Educație și Sport și având licență în drept economic a Academiei de Studii Economice din Moldova, precum și specializarea Administrarea afacerilor în turism la Centrul Național de perfecționare a cadrelor turistice și cursuri de perfecționare la Institutul European de Studii Politice.

- Fiind deputat în Parlamentul Republicii Moldova, cu toate că aveam o anumită experiență în administrarea

afacerilor și în jurisprudență, simțeam necesitatea de a face studii la Academia de Administrare Publică, mărturisește dl A. Dimitriu, fiindcă fără cunoștințe profunde în domeniul științelor administrative nu te poți realiza la cerințele zilei de azi, cu atât mai mult, ale zilei de mâine. M-am înscris la specializarea *Drept administrativ și drept constituțional*. Au fost poate cei mai valoroși ani privind studiile postuniversitare și cunoștințele acumulate, la Academia de Administrare Publică, având parte de profesori deosebiți, care te îndrumau științific cum să îmbini teoria și practica. Foarte interesante erau prelegerile privind reformele în justiție, care m-au făcut ca anume pe această tematică să-mi scriu teza de master. A fost o îmbinare armonioasă a activității mele în calitate de deputat, care participam la elaborarea și modificarea legislației, cu studiile de la Academie. Acum fiind președinte de raion, mă gândesc de a coopera constructiv cu Academia, adică de a invita în raion profesori pentru a ține cursuri sau prelegeri primarilor, funcționarilor publici pe diverse aspecte ale legislației și aplicarea ei practică. Așa că, în opinia mea, noi considerăm Academia de Administrare Publică ca pe un partener strategic în activitățile noastre de dezvoltare a raionului.

Dezvoltare prin proiecte...

Direcțiile prioritare de dezvoltare a raionului Ialoveni au fost discutate la prima ședință a Asociației primarilor din raion, de după alegerile locale din 2015. Președintele raionului, dl A. Dimitriu, a specificat prioritățile autorităților publice locale de nivelul I și II, domeniile în care, prin colaborare, urmează să fie soluționate problemele comunităților, asi-

(Continuare în pag. 7)

Ialoveni. Dar, la fel, a fost și un gând al meu, fiindcă am activat puțin timp, în 2009, în calitate

cu ei o conlucrare constructivă pe parcursul anilor de activitate în cadrul Parlamentului.

Mai aproape de oameni, de problemele lor

(Sfârșit. Încep. în pag. 6)

gurând toată susținerea, pe care administrația raionului o va acorda activității primăriilor privind elaborarea și

implementarea proiectelor. În acest sens, a fost instituit Biroul Comun de Informație și Servicii Ialoveni, care are misiunea de a coordona activitățile serviciilor descentralizate/desconcentrate din raion, s-a pus accentul pe utilizarea operativă a paginii electronice oficiale a Consiliului raional, crearea paginilor electronice la solicitarea autorităților locale, pe plasarea informației pe panourile informative, alte servicii informative.

- Comunicarea este instrumentul strategic de realizare calitativă și în termeni a obiectivelor la nivel raional și local, după cum am fost învățați și la Academie, subliniază președintele raionului Ialoveni. Iar noi avem de soluționat mai multe probleme: extinderea rețelelor de apeduct și canalizare, căci în mai multe sate populația nu este asigurată cu apă potabilă de calitate; reparația și pregătirea instituțiilor școlare către noul an de învățământ și, din acest punct de vedere, avem o datorie față de copiii din satul Cigârleni, de a finaliza clădirea gimnaziului, pe care o așteaptă de trei decenii; reparația drumurilor locale, fiind deja transferate din Fondul Rutier peste 20 mi-

lioane de lei. Dar este vorba și de proiecte investiționale în scopul atragerii investițiilor de peste hotare. De aceea, le-am cerut primarilor să se

concentreze asupra acestor tipuri de proiecte. Capital uman avem în această privință, concretizează A. Dimitriu, căci, conform aceleași statistici, în raionul nostru avem cei mai mulți primari tineri, cu viziuni europene, care au deja bune experiențe în această privință. Voi mai adăuga că avem contracte de colaborare cu primăriile din Dâmbovița și Alba Iulia, România, cu care facem schimb de experiență privind elaborarea și implementarea proiectelor.

Paradigma reformelor

Tema proiectelor am abordat-o în continuare în contextul implementării Strategiei Naționale de Descentralizare și noului sistem al finanțelor publice locale, care oferă noi oportunități în dezvoltarea sectorului privat și suplimentarea prin taxe a bugetelor locale,

- Desigur că sunt avantaje prin aplicarea acestei legislații, dar până la urmă totul depinde de fiecare primărie în parte, spune A. Dimitriu. Și, devenind președinte de raion, mi-a fost dat să află o altă latură a acestei probleme. Până a fi implementată pes-

te tot, toți cereau ca ea să fie aplicată cât mai repede. Dar după implementarea noului sistem al finanțelor publice locale unii primari, dimpotrivă, și-au arătat nemulțumirea că noua lege este imperfectă și că nu este de nici un folos. Analizând situația, am constatat că această poziție o au primarii satelor mici, care preferă și în continuare să se mențină doar din transferurile de la centru. Acesta e un semnal clar că reforma administrativ-teritorială este una inevitabilă și va fi realizată la timpul convenit, adică pentru a fi create autorități publice locale puternice cu o adevărată autonomie locală: financiară, economică, socială etc.

Reforme se cer, la moment,

aliștilor Consiliului raional cu primăriile pentru ca toate problemele să fie soluționate la timp și calitativ. Am în vedere buna funcționare a serviciilor decentralizate/desconcentrate, instruirea specialiștilor din primării privind elaborarea și implementarea proiectelor investiționale, alte activități.

Am finalizat întâlnirea noastră pentru că dl Anatolie Dimitriu trebuia să plece cu un grup de specialiști la șantierul de construcție a Casei de sortare și ambalare a strugurilor de masă din Costești, un proiect de unicat din raion, care este un obiectiv al parteneriatului public-privat. Întreprinderea urmează să fie dată în folosință în primăvara anului viitor și va avea o capacitate de sortare și ambalare de 1600 de tone, producție prevăzută pentru a fi exportată în țările Uniunii Europene. De asemenea, aici vor fi create peste 50 noi locuri de muncă bine plătite. Este un semn de bun augur al schimbărilor tot mai pronunțate în sfera so-

și la nivel de raion, continuă președintele raionului. Am în vedere că actuala organigramă a Consiliului raional este una învechită și, de asemenea, trebuie reformată pentru a-i spori eficiența. De aceea, acum se lucrează asupra noii organigrame care să asigure o conlucrare eficientă a speci-

cială, în sectorul public și cel privat, ce va impulsiona dezvoltarea durabilă a raionului Ialoveni, pe care dl președinte, Anatolie Dimitriu, își dorește să-l plaseze în topul celor mai avansate raioane din republică.

Ion AXENTI

Empatia profesională

Victoria GOREA,
doctorandă, Academia
de Administrare Publică

Empatia reprezintă o afirmație dirijată de concepția umană ca fiind o modalitate de percepere și distingere a personalităților și caracterelor prezente în mediul colectivităților mai mici sau mai mari cel mai des formate în spațiile de muncă. Aceasta are drept repercusiune apariția unor sentimente de empatie asimilate timp îndelungat, ceea ce creează empatia profesională având o evoluție ca un sentiment natural, ce devine modelat adaptiv unor evenimente sau situații ce se dezvoltă sau apar inopinat în cadrul mediului lucrativ având impact major asupra carierei profesionale și se reflectă involuntar în viața de zi cu zi a omului, în cotidian.

Termenii-cheie asociați sintagmei „empatia profesională” pot fi: inteligența emoțională, gestionarea emoțiilor, înțelegerea altora, conflicte intrapersonale, dificultăți relaționale,

carieră de succes, empatie, profesie etc. Conform DEX-ului, empatia reprezintă: „formă de cunoaștere a altuia, în special, a eului social, interpretare a eului altora după propriul nostru eu etc”.

Empatia profesională se manifestă din momentul angajării noului salariat, în acest scop deseori se practică testele de inteligență pentru angajarea la serviciu, actualmente se înlocuiesc cu un nou tip de inteligență recunoscută ca importantă în structurile organizaționale, numită inteligența emoțională (EQ), care se evaluează în baza coeficientului care indică nivelul de inteligență a omului (IQ), în rezultat se evaluează instantaneu empatia personală a angajatului ce poate să prevaleze în timpul orelor de muncă și emergent să obțină o formă puternic evidențiată ce în acest mod poate fi predefinită și modelată directiv.

Inteligența emoțională dezvăluie capacitatea personală de identificare și gestionare eficientă a propriilor emoții, a reflexelor condiționate și necondiționate în raport cu scopurile personale, ceea ce nu poate evalua fructuos fără superioritate empatică. Gestionarea incorectă a emoțiilor poate crea dificultăți relaționale în cadrul entității angajatoare, similar și înțelegerea eronată a colegului de serviciu poate crea dereglări ale eticii manageriale. Cunoștințele

profesionale nu întotdeauna pot garanta succesul, empatia profesională denotând faptul că chiar dacă persoana nu posedă inteligență profesională poate ușor avansa în carieră din simplul motiv că șeful o consideră „simpatică”, ceea ce duce la încrederea abuzivă, ardere profesională și ulterior la un management nesigur, ulterior duce la apariția pierderilor financiare. Sondajele privind relația dintre nivelul empatiei și experiența profesională arată că practic nu există diferență între starea empatică din startul carierei și peste mulți ani de profesionalizare, factorii de influență a stării de empatie fiind ereditari, altfel spus pe parcursul anilor puține persoane își remodelează concepțiile proprii.

Probele psihologice arată că fenomenul empatic exagerat devine patologie profesională. Conform chestionarelor cercetătorilor A. Mehrabian și N. Epstein, impunerea empatiei emoționale este mai scăzut în comportamentul bărbaților decât cel al femeilor, ceea ce înseamnă că ei nu au tendința de a se transpune în ceilalți, introducând un coeficient mai mare sau mai mic de detașare, demonstrând că aceștia sunt mai puțin sensibili la problemele și sentimentele celorlalți. Pentru declanșarea conduitei empatice și a unei cariere de succes se impun trei condiții de bază:

- condiție externă, repre-

zentată de modelul de empatizat;

- condiție internă, care se referă la predispozițiile psihice ale celui ce empatizează;

- condiție circumstanțială, care impune ca cel ce empatizează să-și păstreze propria identitate.

Sfaturile demne de urmat pentru a valorifica empatia profesională ar fi:

- observă-ți și revizuește-ți comportamentul...

- oprește-te și ascultă, arată înțelegerea altora...

- împrietenește-te cu un coleg empatic...

- nu confunda empatia cu amabilitatea...

- evitați transformarea voastră într-o marionetă!

Pentru evitarea conflictelor intrapersonale și a deveni un lider empatic este necesar implementarea și aplicarea reușitelor înregistrate pe plan mondial ale culturii organizaționale în cadrul entităților sectorului public și sectorului privat; inclusiv al managementului etic, al comportamentului etic model creat în mediul intern organizațional și al comportamentului model creat internațional de cercetătorii în domeniului antropologiei, psihologiei, culturii și alte domenii de studiu a umanității la nivel global. De asemenea, este necesar de respectat codurilor etice, standardele internaționale, normele, credințele, valorile etc.

Ghidul practic privind iluminatul stradal

Ghidul practic privind iluminatul stradal în zonele rurale ale Moldovei a fost elaborat de experții IDIS „Viitorul”, în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în numele Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și cu suportul Guvernului României, Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida)

și Uniunii Europene. Ghidul vine să sprijine autonomia locală și să asigure suportul necesar pentru o activitate eficientă și responsabilă.

Aleșii locali pot utiliza acest Ghid pentru a găsi interpretarea celor mai actuale concepte de modernizare a iluminatului stradal, cele mai complexe proceduri și aspecte ce reglementează etapele de reabilitare, reconstrucție și gestionare a sistemului de iluminat stradal și rutier.

Materialul are șapte capi-

tole, încadrate în 137 de pagini și cuprinde mai multe puncte esențiale precum ce trebuie să cunoască un ales local despre iluminatul stradal, analiză financiară, proiectarea unui sistem de iluminat stradal, tehnologiile moderne de gestionare, precum și despre economisirea energiei electrice, un scurt istoric și evoluția iluminatului stradal în Republica Moldova.

De menționat că în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova,

prin intermediul Acordului de Asocierie la Uniunea Europeană, furnizarea/ prestarea serviciilor comunitare de utilități publice, în general și reabilitarea, reconstrucția și gestionarea sistemului de iluminat public, în particular, urmează a fi realizate în conformitate cu standardele europene. Obiectivele respective constituie unele dintre cele mai complexe și mai semnificative sarcini care țin de responsabilitatea administrației publice locale și centrale.

Centrale termice pe biomasă pentru sectorul public

19 instituții publice din regiunea de sud a Republicii Moldova și UTA Gagauz-Yeri, printre care școli și grădinițe de copii, vor fi racordate la tehnologii moderne de producere a energiei din surse regenerabile. Acestea sunt primele comunități beneficiare ale Proiectului european Energie și Biomasă 2, ce au trecut etapa finală de selecție, la concurs fiind depuse 34 de dosare.

Instituțiile beneficiare au fost selectate în urma unui proces etapizat și transparent de evaluare, deciziile fiind luate de Comitetul de Selecție ce are în componența sa reprezentanți ai Ministerului Economiei, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerului Educației, Agenției pentru Eficiență Energetică, Fondului pentru Eficiență Energetică, Delegației UE în Moldova și PNUD Moldova.

„Lucrările de racordare a instituțiilor publice selectate la sisteme de încălzire pe biomasă, precum și la sisteme de producere a apei calde de la energia solară vor demara în toamna anului curent și se vor finaliza în 2016. Toate cele 19 instituții publice vor fi conectate la sisteme de încălzire pe biomasă, în 7 dintre ele (preponderent grădinițe, 1 spital și 1 bloc al Direcției situații excepționale) fiind instalate adițional și colectoare solare de producere a apei calde”, ne-a informat Alexandru Ursul, managerul Proiectului Energie și Biomasă.

Precizăm că, în etapa a doua a Proiectului Energie și Biomasă urmează a fi instalate din fonduri europene 80 de centrale termice pe bioenergie în instituții publice. În paralel cu racordarea la bioenergie, în 21 de instituții beneficiare vor fi instalate și colectoare solare de producere a apei calde. Tehnologiile pe bază de energie solară vor fi

instalate prioritar în grădinițe și centre medicale.

Proiectul Energie și Biomasă 2 este un proiect de trei ani prevăzut pentru perioada 2015-2017. Proiectul are un buget total de 9,41 milioane euro acordați de Uniunea Europeană și este implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Acest Proiect este o continuare a Proiectului Energie și Biomasă 1, care a demonstrat beneficiile pentru instituțiile publice și comunități. În patru ani de activitate, în cadrul proiectului au fost instalate sisteme de încălzire pe biomasă în 144 de instituții publice din localitățile rurale. Din cele 144 de instituții publice care au instalat cazane pe bază de biomasă, 86 sunt școli, 49 grădinițe de copii, 4 - centre comunitare, 3 - oficii ale primăriilor și 2 - școli profesionale. Aceste instituții publice, fiind frecventate de un număr mare de oameni, au asigurat și un număr mare de beneficiari ale noilor sisteme de încălzire pe bază de biomasă și de confort termic ameliorat. Toate aceste acțiuni ale Proiectului Energie și Biomasă 1 în Moldova au generat peste 350 noi locuri de muncă. În majoritatea cazurilor, noile locuri de muncă au revenit operatorilor noilor centrale termice, producătorilor de biocombustibil solid. În unele cazuri, centralele termice pe biomasă îmbina-

te cu măsurile de eficiență energetică au permis extinderea suprafețelor încălzite ale instituțiilor publice și, prin urmare, au condus la deschiderea de noi grupe de grădinițe sau clase în școli și angajarea de noi educatori sau pedagogi.

Totodată, Proiectul Energie și Biomasă a avut grijă ca grădinițele și școlile să fie aprovizionate cu combustibil din biomasă de bună calitate. Astfel, la intervenția Proiectului au fost aprobate 37 de standarde naționale în domeniul biocombustibililor și un set de cerințe față de calitatea biocombustibilului produs și distribuit în Moldova, prevăzute în reglementările tehnice aprobate de Guvern. Deși acestea intră în vigoare

cesul de trecere la încălzirea ecologică. Astfel, după ce au fost selectați liderii din localitate, de obicei primarul, directorul instituției de învățământ și învățători, alte personalități locale cu autoritate, aceștia au fost implicați în mobilizarea comunității, atât în vederea informării și promovării beneficiilor încălzirii pe biomasă, cât și a asigurării contribuției locale și a bunei funcționări ulterioare a sistemului de încălzire.

Fiind convinși de beneficiile încălzirii ecologice, primarii din 233 de localități au decis să instaleze în instituțiile publice din subordine sisteme de încălzire pe biomasă. Aceștia au depus la Proiectul Energie și Biomasă 292 de scrisori de intenție pentru instalarea centralelor termice pe biomasă, iar, în baza criteriilor de eficiență, 225 de comunități au fost selectate pentru evaluarea inițiativelor locale și activități de sensibilizare.

Implementarea proiectelor de încălzire a instituțiilor publice cu biomasă s-a

în 2015, aprobarea lor deja a impulsat îmbunătățirea calității biocombustibilului produs în Moldova.

Beneficiarii proiectului și autoritățile publice locale de diverse nivele au fost implicate de la bun început în pro-

desfășurat printr-un mecanism de implicare activă a primăriilor, a membrilor comunităților, cât și prin participarea acestora în procesul de luare a deciziilor.

Romina COJOCARI

Primul ochi bionic implantat pacientului

Chirurgii din orașul britanic Manchester au realizat primul implant din lume al unui ochi bionic pe un pacient diagnosticat cu degenerescență maculară legată de vârstă (DMLV), o afecțiune care reprezintă principala cauză de orbire în țările dezvoltate. Pacientul folosește în prezent un implant retinian care transformă în imagini înregistrările video realizate de o cameră video miniaturală atașată de ochelarii săi.

Folosind noul implant

retinian și tehnologia asociată acestuia, pacientul poate să urmărească fără probleme direcția de deplasare a unor linii albe pe ecranul unui computer. De asemenea, el poate să vadă fără probleme siluetele umane și formele obiectelor.

Implantul Argus II, conceput de firma americană Second Sight, a fost anterior folosit pentru a reda un fel de vedere parțială pacienților care au orbit din cauza unei afecțiuni rare, denumită retinită pigmentară.

Alți patru pacienți cu acest tip de DMLV vor beneficia de acest implant revoluționar la același spital din Manchester, în cadrul unui test clinic.

Noul concept de anvelopă fără aer

Compania sud-coreeană Hankook a dezvăluit un nou concept de anvelopă fără aer, numit i-Flex. Pneul i-Flex este o combinație între anvelopă și janta și este similar cu conceptele anterioare de la Bridgestone.

Pe lângă faptul că nu

a șocurilor prin structura sa specială. Potrivit celor de la Hankook, aceste două atribute contribuie la scăderea consumului de carburant și oferă niveluri de vibrații și zgomot reduse semnificativ.

Beneficiile nu se termină aici. Greutatea mai mică

înseamnă masa nesuspendată mai mică și manevrabilitate îmbunătățită, iar 95% din materialele folosite sunt reciclabile, fiind sintetice derivate din poliuretan.

Hankook nu a menționat plan-

poate să facă până, anvelopa i-Flex are multe alte beneficii. Aceasta este considerabil mai ușoară decât o roata obișnuită și poate oferi un nivel mai mare de absorbție

urile legate de producție, dar este doar o chestiune de timp, până când pneurile airless (fara aer) vor începe să înlocuiască modelele pneumatice.

Harta Google vă urmărește

Serviciul cartografic Google Maps are funcții noi care le displac multor utiliza-

Android. Pentru ca serviciul Your Timeline („Cronologia”) să fie funcțional este nece-

tori. Astfel, gigantul IT american va cunoaște întreaga istorie a deplasărilor utilizatorilor săi, va înregistra toate itinerarele și locurile vizitate într-o zi.

După cum se menționează în blogul Google Maps, noua funcție este accesibilă în versiunea desktop a serviciului sau prin intermediul aplicației

sar de a activa în prealabil pe smartphone transmiterea datelor despre locul de amplasare. Dacă utilizatorul va selecta o anumită perioadă de timp sau o dată precisă, atunci serviciul va afișa itinerarul deplasărilor, precum și locurile vizitate – cafenelele, barurile, magazinele, muzeele și alte instituții.

Zborurile pe Lună de 10 ori mai ieftine

Un grup de savanți americani de la Societatea Spațială Națională și Fondul de Cercetare a Spațiului Cosmic a relatat despre modalitățile de reducere a cheltuielilor aferente colonizării Lunii cu 90 la sută. Acest lucru se arată în raportul foștilor

această sumă poate fi redusă de zece ori. Pentru aceasta ei propun să se atragă activ pentru investigații spațiale companiile private, să se valorifice resursele Lunii, precum și să se dezvolte tehnologiile navelor și navelor spațiale.

conducători ai

NASA, astronautilor și specialiștilor în politica spațială comunică ediția Popular Science.

În prezent, valoarea misiunii pilotate repetate pe Lună se estimează la sute de miliarde de dolari. Savanții consideră că

Primar, cerșetor de mită

Primarul satului Lărguța, raionul Cantemir, a fost reținut de ofițerii CNA și procurori în cadrul unui dosar de corupție. Edilul este bănu

că ar fi pretins 200 000 de lei de la un agent economic din localitate pentru a-l favoriza la licitația privind înstrăinarea unui lot cu suprafață totală de aproximativ 6 ha. Denunțatorul susține că, după ce a câștigat terenul, primarul l-ar fi amenințat că va anula licitația dacă nu-i va da suma asupra căreia au convenit anterior. Agentul economic s-a adresat cu o plângere la CNA, denunțând pretinderea mitei.

Pe acest caz a fost deschis

un dosar penal pentru corupere pasivă. În cadrul acțiunilor de urmărire penală, au fost documentate discuțiile dintre cei doi, din care rezultă pretinderea unei recompense pentru licitația câștigată în mărime de 200 000 de lei.

Ofițerii CNA și procurorii anticorupție au documentat transmiterea a 170 000 de lei către bănu

it și l-au reținut în flagrant. Acesta a fost escortat la CNA pentru a fi audiat în calitate de bănu

Corupere între proprietarii companiilor de transport

Administratorul unor firme de transport a fost reținut de ofițerii CNA și procurori într-un dosar de corupție. Bărbatul este bănu

it de trafic de influență și extorcarea a peste 8000 de euro de la proprietarul altor companii de transport. Potrivit denunțatorului, bănu

itul i-ar fi promis că poate soluționa un șir de probleme legate de perfectarea actelor pentru rutele naționale și internaționale prin influențarea unor funcționari de la Agenția Națională a Transportatorilor Auto. Pentru serviciile sale, acesta ar fi extorcat, în repetate rânduri, sume de la 1500 de euro la 4000 de euro – în total 8000 de euro.

Pe acest caz, CNA a deschis un dosar penal în temeiul art.

326. Cod Penal – trafic de influență, reușind să documenteze

transmiterea banilor în trei tranșe. Astfel, la domiciliul bănu

Tentativă de corupere a unui polițist

Un cetățean al Federației Ruse, domiciliat în Comrat, a fost reținut de către ofițerii CNA și procurorii anticorupție pentru tentativă de corupere. Bărbatul, în vârstă de 41 de ani, ar fi încercat să mituiască un ofițer al Inspectoratului Național de Investigații cu 80 000 de lei ca acesta din urmă să mușamalizeze un caz de trafic ilicit de țigări. Cauza penală a fost inițiată în urma sesizării INI.

Potrivit denunțatorului, bănu

it loc în biroul de serviciu al polițistului, bănu

itul fiind prins în flagrant, în momentul transmiterii banilor. Pe numele lui a fost pornită o urmărire penală în temeiul art. 325, Cod penal – corupere activă. Dacă va fi găsit vinovat, el riscă închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale.

Condamnat pentru trafic de influență

Un locuitor al orașului Chișinău a fost condamnat la trei ani de închisoare pentru trafic de influență, cu amendă în sumă de 12.000 de lei. Inculpatul ar fi pretins peste 10.000 de euro de la o persoană în schimbul unor facilități.

Potrivit procurorilor, în

a fost convinsă după ce bărbatul i-a spus că are influență asupra funcționarilor Primăriei Capitalei.

Un an mai târziu, inculpatul i-a sugerat aceleași victime că are influență și asupra vameșilor. Vinovatul i-a propus să organizeze transpor-

ianuarie 2011, inculpatul a pretins și a primit de la o persoană 8.000 de euro, pentru a o ajuta să cumpere la un preț bun un lot de teren aflat în proprietatea statului. Victima

tul fără impedimente a unui lot de țigări peste frontieră în schimbul a 2.500 euro.

În ambele cazuri, victima nu a realizat că este trasă pe sfoară.

Operațiunea de reținere a avut

Moara Roșie- între Ruină și Renaștere

Una dintre cele mai vechi atestări documentare ale Chișinăului, un hrisov al lui Ștefan cel Mare din anul 1466, deja pomeneste despre existența morilor în Chișinău. Prin acel act, se întărește cumpărătura unei seliște de către „cinstitul boiar... dumnialui Vlaicul... la Chișinău, la fântâna Albișoara, ce ș-au cumpărat de la Toader, ficiorul lui Fedor, și de la fratele lui de la Fedorel drept 120 zloți tătarești”. Documentul mai spune că Chișinăul cu întreaga sa moșie și cu moara este dată boierului Vlaicu și tuturor urmașilor săi.

Ulterior se menționează în mod regulat, în documentele vremii, faptul amplasării pe teritoriul Chișinăului a mai multor mori. Acest lucru este confirmat și de câteva documente din sec. XIX, care îl prezintă pe boierul Pruncu drept proprietar al câtorva iazuri și mori aflate nu departe de râul Bâc. Cert este faptul că acum 200 de ani, pe malurile râșorului Bâc erau ridicate mai multe mori de apă. În paralel, erau folosite în mod obișnuit și morile de vânt.

Timpul trecea, progresul tehnico-științific nu ocolea nici ținuturile noastre și iată, pe lângă morile de apă și de vânt, în Chișinău au început să apară morile cu abur. Una dintre cele mai celebre mori cu abur a fost și este Moara Roșie.

Deși la momentul de față nu avem documente confir-

mative, legenda locului ne relatează că pe locul Morii Roșii de astăzi, începând cu anii 1850 apăruse una dintre primele mori cu abur din Chișinău. La început era construită din lemn de dimensiuni nu prea mari. Cu timpul însă moara este reconstruită și deja la 1884 pe locul vechii mori din lemn, este înălțată o splendidă moara din piatră construită în trei nivele. Se zice că era una dintre cele mai înalte construcții de pe Colina Inzov (astăzi cunoscută drept Colina Pușkin).

La 1890, în momentul în care vechii proprietari, consilierul Gudevici și Whiliem Lejinskii înstrăinează moara în proprietatea unui negustor de succes, Avram Levenzon, moara noastră este atestată drept o construcție cu cinci nivele, care deja devenise un adevărat complex industrial. Din acel moment, moara a început să fie cunoscută drept „Moara Levenzon”. Avram Levenzon a construit și un magazin adiacent, care era unit cu

moara printr-un tunel separat.

Astăzi o cunoaștem drept „Moara Roșie”, deoarece la 1901, după un incendiu de proporții, nivelele superioare ale morii au fost reconstruite din cărămidă roșie, fapt ce a făcut din Moara Levenzon o clădire industrială de o frumusețe deosebită, care combina într-un mod armonios esteticul și progresul tehnico-științific.

Încă de la început, Moara Roșie a fost dotată cu utilaj performant, fapt ce i-a permis să funcționeze ușor până în anii „50 ai secolului XX. Ulterior, clădirea morii a fost folosită de autoritățile sovietice ca depozit, iar peste ceva timp, spre

zațională, care are o istorie și o legendă, care cu siguranță poate completa golurile din imaginea istorică a Chișinăului de altădată și care, cu siguranță, poate fi arătat cu mândrie turiștilor străini, degradează sub ochii noștri.

Dacă acest lucru se va întâmpla, va fi un mare păcat! Ar fi o pierdere de nerecuperat, dacă Chișinăul n-ar mai avea parte de acest monument cu adevărat de valoare. Probabil, atunci ne vom întreba cu toții: De ce s-a întâmplat asta?! De ce s-a tăcut?! Unde a fost societatea civilă?! Corupție!!! Și așa mai departe.

Și spre marele regret, atunci

marele nostru regret, a fost lăsată de izbeliște.

Astăzi vedem cum un monument de arhitectură sen-

nu vom mai fi în stare să întoarcem nimic! Or, după cum se spune, cei care se dezic de trecut, nu mai au viitor.

Abonarea 2015

Continuă abonarea pentru anul 2015 la revista științifico-metodică trimestrială „**ADMINISTRAREA PUBLICĂ**” și la ziarul „**FUNCȚIONARUL PUBLIC**,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „**Administrarea Publică**” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „**Funcționarul public**” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Luminița BOICIUC - redactor

Vitalie NICA - redactor, designer

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 13.08.2015

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” - publicație a Academiei de Administrare Publică.